МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ
ГАБРОВО

Годишен анализ на здравно-демографското състояние и здравната мрежа в област ГАБРОВО
за 2025 г.

Габрово
м. октомври 2026 г.

Адрес: гр. Габрово, ул. „Райчо Каролев“ 2,
тел. 066/840 604, факс: 066/840 602,
e-mail: Gabrovo@rzi-gbr.org; www.rzi-gbr.org

Методологически бележки:

Здравната информация обработена и описана в настоящия материал е тази, която отчита медицинските дейности и здравни събития възникнали и извършени в лечебните заведения на територията на Област Габрово т.е. „по местосъбитие“.

В нея не са включени събития осъществени на граждани на областта, но извършени извън нейната територия (раждания, умирания, заболявания, лечебна дейност и др.).

В информацията е включена дейността осъществена на територията на Област Габрово от лечебните заведения регистрирани тук на граждани и жители на други области и държави.

1. Здравно-демографска характеристика на областта

1.1. Численост на населението

Кратък анализ:

Общ брой на населението – Населението на Област Габрово към **31.12.2025** г. е **92 722** души (мъже ***44 005*** и жени ***48 717***; живеещи в град ***73686*** и село ***19 036***). Средногодишен брой на населението за **2025** година е ***93 270***; мъже ***44 255*** и жени ***49 016***; живеещи в град ***74 104*** и село ***19 166***.

От данните е видно, че населението в област Габрово е намаляло с 1 095 души (1,01 %) спрямо предходната 2024 г. В сравнение с 2000 г., населението на областта е намаляло с 59595 души (39,13 %), (общ брой през 2000 г. 152 317).

Населението по общини бележи трайна тенденция към намаление, като в сравнение с 2024 г. най-голямо е намалението на населението в община Габрово – 0,99 % (- 593 души), община Севлиево – 0,99 % (- 304 души), община Дряново – 0,99 % (- 63 души) и най-малко е намалението в община Трявна – 0,98 % (- 135 души).

Структура на населението по възраст, пол и местоживеене се вижда от следващите таблици.

Население на област ГАБРОВО

год.	*общо*	*мъже*	*отн. дял*	*жени*	*отн. дял*	*град*	*отн. дял*	*село*	*отн. дял*
2021	103 404	49 703	48,07	53 701	51,93	82 576	79,86	20 828	20,14
2022	95 957	45 500	47,42	50 457	52,58	76 407	79,63	19 550	20,37
2023	94 862	44 996	47,43	49 866	52,57	75 456	79,54	19 406	20,46
2024	93 817	44 504	47,44	49 313	52,56	74 521	79,43	19 296	20,57
2025	**92 722**	**44 005**	**47,46**	**48 717**	**52,54**	**73 686**	**79,73**	**19 036**	**20,27**

Население на община ГАБРОВО

год.	*общо*	*мъже*	*отн. дял*	*жени*	*отн. дял*	*град*	*отн. дял*	*село*	*отн. дял*
2021	54 608	26 210	48	28 398	52	48 133	88,14	6 465	11,86
2022	50 578	23 835	47,13	26 743	52,87	44 786	88,55	5 792	11,45
2023	49 996	23 552	47,11	26 444	52,89	44 232	88,47	5 764	11,53
2024	49 472	23 315	47,13	26 157	52,87	43 710	88,35	5 762	11,65
2025	**48 879**	**23 039**	**47,13**	**25 840**	**52,87**	**43 229**	**88,44**	**5 650**	**11,56**

Население на община ДРЯНОВО

год.	*общо*	*мъже*	*отн. дял*	*жени*	*отн. дял*	*град*	*отн. дял*	*село*	*отн. дял*
2021	8 313	3 987	47,96	4 326	52,04	6 107	73,46	2 206	26,54
2022	7 447	3 548	47,64	3 899	52,36	5 692	76,43	1 755	23,57
2023	7 369	3 537	48,00	3 832	52,00	5 625	76,33	1 744	23,67
2024	7 263	3 486	48,00	3 777	52,00	5 537	76,24	1 726	23,76

2025	**7200**	**3 461**	**48,07**	**3739**	**51,93**	**5 493**	**76,29**	**1707**	**23,71**

Население на община СЕВЛИЕВО

год.	*общо*	*мъже*	*отн. дял*	*жени*	*отн. дял*	*град*	*отн. дял*	*село*	*отн. дял*
2021	30 957	14 946	48,28	16 011	51,78	19 363	62,55	11 594	37,45
2022	29 010	13 895	47,9	15 115	52,1	17 473	60,23	11 537	39,77
2023	28 711	13 738	47,85	14 973	52,15	17 271	60,15	11 440	39,85
2024	28 408	13 595	47,86	14 813	52,14	17 088	60,15	11 320	39,85
2025	**28 104**	**13 460**	**47,89**	**14 644**	**52,11**	**16 935**	**60,26**	**11 169**	**39,74**

Население на община ТРЯВНА

год.	*общо*	*мъже*	*отн. дял*	*жени*	*отн. дял*	*град*	*отн. дял*	*село*	*отн. дял*
2021	9 526	4 560	47,87	4 966	52,13	8 973	94,19	553	5,81
2022	8 922	4 222	47,32	4 700	52,68	8 456	94,78	466	5,22
2023	8 786	4 169	47,45	4 617	52,55	8 328	94,79	458	5,21
2024	8 674	4 108	47,36	4 566	52,64	8 186	94,37	488	5,63
2025	**8 539**	**4 045**	**47,37**	**4 494**	**52,63**	**8 029**	**94,03**	**510**	**5,97**

Разликата в броят на мъжете и жените в област Габрово през **2025 г.** е 4,71 пункта, като броя на жените е по-голям от мъжете.

От структурата на населението в Област Габрово е характерен големият процент на градското население – **79,73** % (селско население – **20,27** %).

Възрастова структура на населението в Област ГАБРОВО

години	*възрастови групи*						
	общо	*0-19*	*%*	*20-64*	*%*	*65+*	*%*
2021	103 404	16 266	15,73	57 036	55,16	30 102	29,11
2022	95 957	15 427	16,08	51 701	53,88	28 829	30,04
2023	94 862	15 311	16,14	50 835	53,59	28 716	30,27
2024	93817	15 090	16,08	50 087	53,39	28 640	30,53
2025	**92722**	**14 838**	**16,00**	**49 330**	**53,20**	**28 554**	**30,80**

*Възрастова структура на населението в Област ГАБРОВО към **31.12.2025** г.(и по общини)*

възраст	*общо*	*0 - 19*			*20 - 64*			*65 +*		
пол		*общо*	*град*	*село*	*общо*	*град*	*село*	*общо*	*град*	*село*
Област Габрово										
общо	**92 722**	14 838	11 925	2 913	49 330	40 109	9 221	28 554	21 652	6 902
мъже	**44 005**	7 602	6 123	1 479	25 233	20 285	4 948	11 170	8 250	2 920
жени	**48 717**	7 236	5 802	1 434	24 097	19 824	4 273	17 384	13 402	3 982
Община Габрово										
общо	**48 879**	7 571	6 874	697	26 183	23 559	2 624	15 125	12 796	2 329
мъже	**23 039**	3 888	3 538	350	13 265	11 886	1 379	5 886	4 876	1 010
жени	**25 840**	3 683	3 336	347	12 918	11 673	1 245	9 239	7 920	1 319
Община Дряново										
общо	**7 200**	1 037	845	192	3 692	2 888	804	2 471	1 760	711
мъже	**3 461**	523	425	98	1 959	1 494	465	979	664	315
жени	**3 739**	514	420	94	1 733	1 394	339	1 492	1 096	396
Община Севлиево										
общо	**28 104**	5 131	3 160	1 971	15 037	9 496	5 541	7 936	4 279	3 657
мъже	**13 460**	2 643	1 642	1 001	7 698	4 724	2 974	3 119	1 620	1 499
жени	**14 644**	2 488	1 518	970	7 339	4 772	2 567	4 817	2 659	2 158
Община Трявна										
общо	**8 539**	1 099	1 046	53	4 418	4 166	252	3 022	2 817	205

мъже	**4 045**	548	518	30	2 311	2 181	130	1 186	1 090	96
жени	**4 494**	551	528	23	2 107	1 985	122	1 836	1 727	109

Население под, в и над трудоспособна възраст в област Габрово към **31.12.2025** г.*

трудо-способна възраст	***общо***				***град***			***село***		
	общо	***отн. дял***	***мъже***	***жени***	***общо***	***мъже***	***жени***	***общо***	***мъже***	***жени***
общо	**92722**	**100**	**44005**	**48717**	**73686**	**34658**	**39028**	**19036**	**9347**	**9689**
под	11509	12,41	5885	5624	9234	4794	4440	2275	1091	1184
в	51520	55,56	27385	24135	41360	21750	19610	10160	5635	4525
над	29693	32,02	10735	18958	23092	8114	14978	6601	2621	3980

* *За 2025 г. тези граници са от 16 до навършването на 62 г и 4м. за жените и 64 години и 8 месеца за мъжете.

Делът на младото население (до 19 г.) през **2025** година леко се е намалил - 16,00 % при 16,08 % за 2024 г., (средно за страната 19,05 % за 2025 г.).

Населението в средна възраст (20 – 64 г.) е намаляло спрямо преходната година - 53,20 % при 53,39 % за 2024 г. (средно за страната 56,70 % за 2025 г.).

Делът на възрастното население (над 65 г.) се е увеличило спрямо преходната година - 30,80 % при 30,53 % за 2024 г. и е по-голям от средния за страната – 24,25 % за **2025** г.

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 60,88 % от всички на такава възраст. Средна продължителност на живот по местосъбитие за мъжете е 72.3 години , а при жените е 78,6 г.

Средната възраст в областта за **2025** г. е 49,22 г. при средна за страната 45,3 г., като при мъжете тя е 47,08 г. и при жените 51,43 г. Средната възраст по общини е за Габрово – 49,61 г. (мъже – 47,08 г. и жени 51,86 г.); Дряново – 51,12 г. (мъже – 48,64 г. и жени – 53,41 г.); Севлиево – 47,11 г. (мъже – 44,84 г. и жени – 49,20 г.) и Трявна – 52,37 г. (мъже – 49,91 г. и жени – 54,58 г.). Най - младо е населението в община Севлиево, а най възрастно в община Трявна.

Изводът, който следва да се направи е ,че продължава трайната тенденция към застаряване на населението в област Габрово. Делът на младото население (под 19 г.) е намалял спрямо 2024г., както и постоянно намалява населението в трудоспособна възраст.

По-висок е делът на градското население – за областта той е 79,47% (за страната 73,9%) и селско население – 20,53% .

По-висок е делът на жените за областта - той е 52,54% (при 52,56% за България за 2024г.).

Нарастнал е делът на населението над 65 г – 30,80%(при 30,52% за България за 2024г.).

Процесът на остаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете.

1.1 Раждаемост

През **2025** г. в област Габрово по данни от НСИ са родени 558 деца 558 живородени, 1 починало от 5 до 9 ден и 3 мъртвородени), от тях 295 момчета и 263 момичета. Раждаемостта е 6,0 ‰, при 6,3 ‰ през предходната година (за страната раждаемостта е 7,8 ‰ за 2025 г.). В градовете живородените деца са 464 - раждаемост 6,30 ‰ , а в селата 94 деца - раждаемост 4,94 ‰.

По местосъбитие в МБАЛ в област Габрово през **2025** година са родени 342 деца (342 живородени и без мъртвородени ; в градовете 267 живородени и без мъртвородени и в селата 75 живородени), а през 2024 година по местосъбитие са родени 357 деца (357 живородени и 1 мъртвородено; в градовете 258 живородени и 1 мъртвородено и в селата 99 живородени).

Раждаемостта в област Габрово е по-ниска, спрямо предходната година, особенно голям спад има в раждаемостта в селата. Стойностите през последните години варират между 4,94 ‰ – 6,30 ‰.

Извод: През **2025** година се наблюдава отново намаление на раждаемостта в област Габрово, както по местосъбитие, така и по данни на НСИ.

*Живородени през **2025** г. по области, общини и пол по данни на НСИ*

Области	**Живородени**		
Общини	**общо**	**момчета**	**момичета**
Габрово	**558**	**295**	**263**
Габрово	276	140	136
Дряново	33	20	13
Севлиево	204	118	86
Трявна	45	17	28

Общата плодовитост (фертилност) за област Габрово за **2025** г. е 37,18 на 1000 жени във фертилна възраст (15-49 г.).

Обща плодовитост (фертилност) в област Габрово по възрастови групи през 2025 г.

възрастови групи	***родени деца***	***брой жени***	***коефициент на плодовитост***
15 - 19	38	2045	18,58
20 - 34	422	4659	90,58
35 - 49	98	8303	11,80
общо фертилен коефициент	**558**	**15007**	**37,18**

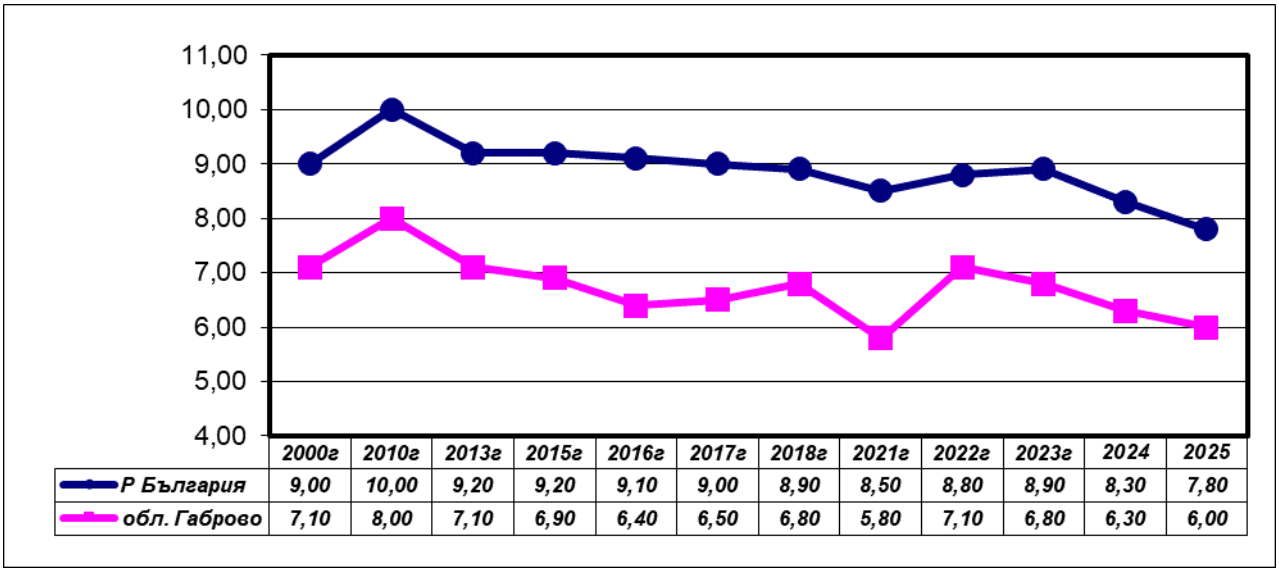

	2000г	2010г	2013г	2015г	2016г	2017г	2018г	2021г	2022г	2023г	2024	2025
Р България	9,00	10,00	9,20	9,20	9,10	9,00	8,90	8,50	8,80	8,90	8,30	7,80
обл. Габрово	7,10	8,00	7,10	6,90	6,40	6,50	6,80	5,80	7,10	6,80	6,30	6,00

фиг. 1. Раждаемост в област Габрово и страната (на 1000 души население)

Раждания и аборти по местосъбитие в област Габрово за периода 2021 – 2025 г..

година	брой		на 1000 жени от 15 до 49 години	
	раждания	аборти	раждания	аборти
2021	426	259	22,43	13,64
2022	446	221	27,46	13,61
2023	366	185	23,09	11,67
2024	357	161	23,21	10,47
2025	**342**	**173**	**22,79**	**11,53**

Раждания и аборти по НСИ в област Габрово за периода 2021 – 2025 г..

година	брой		на 1000 жени от 15 до 49 години	
	раждания	аборти	раждания	аборти
2021	616	259	32,12	13,64
2022	691	221	42,55	13,61
2023	650	185	41,01	11,67
2024	599	161	38,94	10,47
2025	**558**	**173**	**37,18**	**11,53**

Приблизително 37 от всеки 1000 жени във фертилна възраст раждат, докато около 12 на 1000 правят аборт. През последните години се наблюдава намаляване на броя на абортите.

1.2. Обща смъртност

Смъртността в област Габрово е по-висока от средната за страната, което се дължи на прогресивното застаряване на населението и миграцията на младото население извън областта и страната. В последните десет години стойностите й се движат между 19 ‰ и 28 ‰. През **2025** г. смъртността е 20,86 ‰ и е по-ниска спрямо 2024 г. – 20,97 ‰.

През **2025** г. в област Габрово по данни на НСИ са умрели общо 1 934 души (942 мъже и 992 жени), от които 1 418 в градовете и 516 в селата. Общата смъртност за областта е 20,86 ‰ (мъже 21,41 ‰ и жени 20,36 ‰) като в градовете тя е 19,24 ‰, а в селата 27,11 ‰. Значително по-висока е смъртността в областта в сравнение със средната за страната, която за **2025** г. е 15,49 ‰ (мъже 16,56 ‰ и жени 14,49 ‰).

Смъртността по общини, възрастови групи, пол и по градско и селско население са показани в таблиците:

*Умирания през **2025** г. по области, общини и пол по данни от НСИ*

Област/ Общини	Общо	Мъже	Жени
Общо за страната	*99 479*	*51 142*	*48 337*
Област Габрово	**1 934**	**942**	**992**
Габрово	964	468	496
Дряново	186	90	96
Севлиево	562	280	282
Трявна	222	104	118

Смъртност по възрастови групи в област Габрово (на 1000 души от съответната група)

години	**общо**	**под 1г.[1)]**	**2 ÷ 19г.**	**20 ÷ 64г.**	**над 65г.**
2014	17,61	1,5	0,16	4,74	56,29
2015	18,95	2,53	0,33	3,19	49,27
2016	17,97	3,32	0,12	4,73	57,03
2017	20,09	3,53	0,3	5,14	61,7
2018	18,95	0	0,17	4,62	57,63
2019	18,51	0	0,18	4,93	54,77
2020	23,96	6,36	0,51	7,52	67,68
2021	27,9	6,39	0,38	8,14	81,09
2022	24,9	1,54	0,2	7,08	69,97
2023	21,87	1,5	0,27	5,99	61,69
2024	20,97	6,59	0,14	6,07	57,85
2025	**20,86**	**1,75**	**0,21**	**5,72**	**57,72**

[1)] на 1000 живородени деца

Умрели и смъртност по пол в област Габрово

години	***брой***			***относителен дял***			***на 1000 д. население***		
	общо	***мъже***	***жени***	***общо***	***мъже***	***жени***	***общо***	***мъже***	***жени***
2014	2135	1077	1058	100	50.44	49.56	18,20	18.98	17.46
2015	2234	1170	1064	100	52.37	47.63	19.37	21.17	18,30
2016	2169	1106	1063	100	51	49,00	19.14	20,20	22.17
2017	2327	1142	1185	100	49.08	50.92	20.91	21.25	20.59
2018	2184	1120	1064	100	51.28	48.72	19.98	21,10	18,80
2019	2114	1078	1036	100	50,99	49,01	19.66	20,83	18.58
2020	2544	1305	1239	100	51,3	48,70	23,96	25,65	22,56
2021	2915	1419	1496	100	48,68	51,32	27,90	28,2	27,5

2022	2411	1196	1215	100	49,61	50,39	24,90	26,1	23,9
2023	2087	1044	1043	100	50,02	49,98	21,87	23,07	20,79
2024	1967	983	984	100	49,97	50,03	20,97	22,00	19.80
2025	**1934**	**942**	**992**	**100**	**48,71**	**51,29**	**20,86**	**21,41**	**20,36**

Умрели и смъртност по град и село в област Габрово

години	**общо**	**град**	**село**
1980	12,92	8,38	25,55
1990	14,09	11,11	25,98
2000	15,72	12,31	27,13
2010	17,23	14,30	29,00
2014	18.20	14.70	34.10
2015	19.37	15.97	34.75
2016	19.14	15.74	34.45
2017	20.91	17.23	37.48
2018	19.98	16.57	35.38
2019	19.66	16.8	32.62
2020	23,96	21,01	36,43
2021	27,90	24,40	41,70
2022	24,90	22,30	35,30
2023	21,87	18,98	33,17
2024	20,97	18,77	29,44
2025	**20,86**	**19,24**	**27,11**

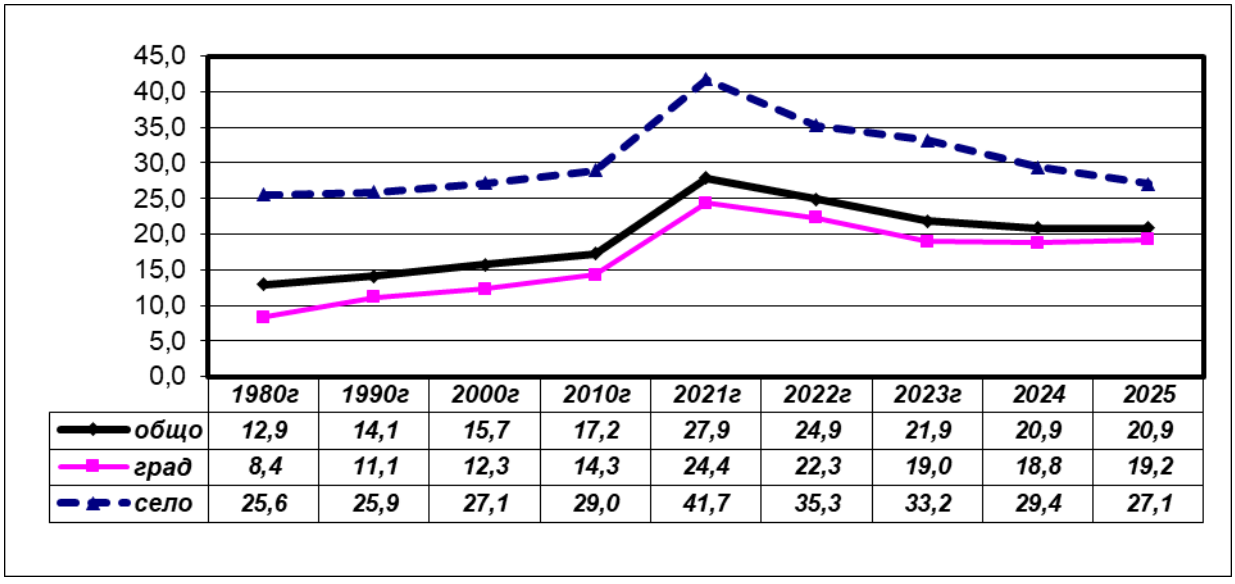

Фиг. 2. Смъртност в област Габрово по град и село

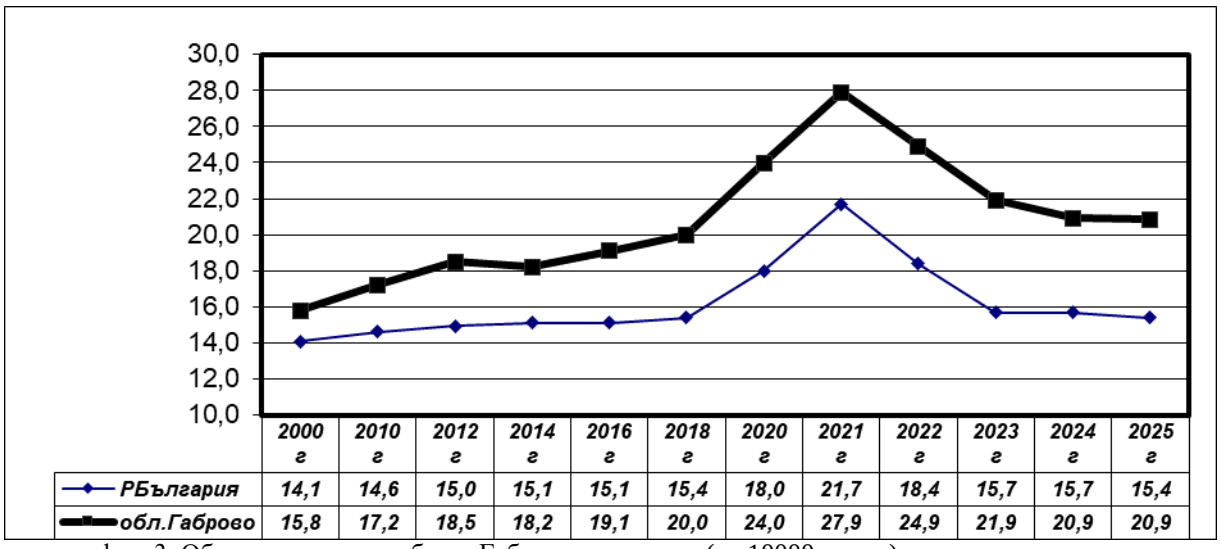

	2000 г	2010 г	2012 г	2014 г	2016 г	2018 г	2020 г	2021 г	2022 г	2023 г	2024 г	2025 г
РБългария	14,1	14,6	15,0	15,1	15,1	15,4	18,0	21,7	18,4	15,7	15,7	15,4
обл.Габрово	15,8	17,2	18,5	18,2	19,1	20,0	24,0	27,9	24,9	21,9	20,9	20,9

фиг. 3. Обща смъртност в област Габрово и страната (на 10000 души)

*Умрели по класове болести през **2025** г. по общини в област Габрово по данни на НСИ*

Причини за смъртта , МКБ-10	**Общо**		
	Общо	**Мъже**	**Жени**
07 Габрово	**1845**	**913**	**932**
0705 Габрово	**928**	**453**	**475**
ЗАБОЛЯВАНИЯ	**927**	**456**	**471**
(A00-B99) Клас I Някои инфекциозни и паразитни болести	4	3	1
(C00-D48) Клас II Новообразувания	184	102	82
(D50-D89) Клас III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	3	1	2
(E00-E90) Клас IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	26	9	17
(F00-F99) Клас V Психични и поведенчески разстройства	2	1	1
(G00-G99) Клас VI Болести на нервната сиситема	4		4
(I00-I99) Клас IX Болести на органите на кръвообращението	522	235	287
(J00-J99) Клас X Болести на дихателната система	72	34	38
(K00-K93) Клас XI Болести на храносмилателната система	66	43	23
(L00-L99) Клас XII Болести на кожата и подкожната тъкан			
(M00-M99) Клас XIII Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан			
(N00-N99) Клас XIV Болести на пикочо-половата система	23	15	8
(P00-P96) Клас XVI Някои състояния, възникващи през перинаталния период			
(R00-R99) Клас XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания	2		2
(U00-U85) Клас XXII Кодове за специални цели			
ТРАВМИ И ОТРАВЯНИЯ	**19**	**13**	**6**
0712 Дряново	**210**	**108**	**102**
ЗАБОЛЯВАНИЯ	**209**	**107**	**102**
(C00-D48) Клас II Новообразувания	48	26	22
(E00-E90) Клас IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	2	2	
(G00-G99) Клас VI Болести на нервната сиситема			
(I00-I99) Клас IX Болести на органите на кръвообращението	116	46	70

(J00-J99) Клас X Болести на дихателната система	24	18	6
(K00-K93) Клас XI Болести на храносмилателната система	6	6	
(N00-N99) Клас XIV Болести на пикочо-половата система	4	3	1
(R00-R99) Клас XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	1		1
(U00-U85) Клас XXII Кодове за специални цели			
ТРАВМИ И ОТРАВЯНИЯ	**8**	**6**	**2**
0729 Севлиево	**509**	**252**	**257**
ЗАБОЛЯВАНИЯ	**509**	**251**	**257**
(A00-B99) Клас I Някои инфекциозни и паразитни болести	1	1	
(C00-D48) Клас II Новообразувания	80	42	38
(D50-D89) Клас III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм			
(E00-E90) Клас IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	12	5	7
(F00-F99) Клас V Психични и поведенчески разстройства	2	2	
(G00-G99) Клас VI Болести на нервната сиситема	6	4	2
(I00-I99) Клас IX Болести на органите на кръвообращението	326	145	180
(J00-J99) Клас X Болести на дихателната система	34	19	15
(K00-K93) Клас XI Болести на храносмилателната система	22	14	8
(L00-L99) Клас XII Болести на кожата и подкожната тъкан			
(N00-N99) Клас XIV Болести на пикочо-половата система	8	4	4
(R00-R99) Клас XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	5	5	
(U00-U85) Клас XXII Кодове за специални цели			
ТРАВМИ И ОТРАВЯНИЯ	**13**	**10**	**3**
0735 Трявна	**198**	**100**	**98**
ЗАБОЛЯВАНИЯ	195	98	97
(A00-B99) Клас I Някои инфекциозни и паразитни болести	2	2	
(C00-D48) Клас II Новообразувания	28	15	13
(D50-D89) Клас III Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм			
(E00-E90) Клас IV Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	10	5	5
(I00-I99) Клас IX Болести на органите на кръвообращението	128	61	67
(J00-J99) Клас X Болести на дихателната система	7	3	4
(K00-K93) Клас XI Болести на храносмилателната система	4	3	1
(N00-N99) Клас XIV Болести на пикочо-половата система	6	5	1
(R00-R99) Клас XVIII Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, некласифицирани другаде	7	2	5
(U00-U85) Клас XXII Кодове за специални цели			
ТРАВМИ И ОТРАВЯНИЯ	3	2	1

Структура на общата смъртност по причини по местосъбитие в област Габрово през 2025 година.

През **2025** г. в област Габрово по местосъбитие са починали 1 845 души (913 мъже и 932 жени; в градовете 1489 и в селата 356).

Умрели по общини в област Габрово по местосъбитие

2025 година		общ брой	мъже	жени
ОБЛАСТ	**общо**	**1845**	**913**	**932**
	град	1489	739	750
	село	356	174	182
Габрово	**общо**	**928**	**453**	**475**
	град	836	409	427
	село	92	44	48
Дряново	**общо**	**210**	**108**	**102**
	град	178	95	83
	село	32	13	19
Севлиево	**общо**	**509**	**252**	**257**
	град	291	153	138
	село	218	99	119
Трявна	**общо**	**198**	**100**	**98**
	град	184	95	89
	село	14	5	9

В област Габрово за **2025** г. няма починали от COVID-19

За изминалата 2025 г. средната възраст на починалите (5 починали) от COVID-19 в област Габрово е 80,7 години.

Структура на общата смъртност по причини в област Габрово – по местосъбитие

№ на класа	*НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10*	**2025 г.**			2024 г.		
		брой	на 100х. от населението	Отн. дял (%)	*брой*	*на 100х. от населението*	*Отн. дял (%)*
	ОБЩО I – XIX клас	**1845**	**100,0**	***1989,82***	**1865**	**100,00**	***1987,91***
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	**7**	**0,38**	***7,55***	**4**	**0,21**	***4,26***
II	Новообразувания	**340**	**18,43**	***366,69***	**330**	**17,69**	***351,75***
III	Болести на кръвта, кръвотв. органи и имунния механизъм	**3**	**0,16**	***3,24***	**6**	**0,32**	***6,40***
IV	Болести на ендокринната система, храненето и на обмяната на веществата	**50**	**2,71**	***53,92***	**50**	**2,68**	***53,30***
V	Психични и поведенчески разстройства	**4**	**0,22**	***4,31***	**6**	**0,32**	***6,40***
VI	Болести на нервната система	**10**	**0,54**	***10,78***	**16**	**0,86**	***17,05***
IX	Болести на органите на кръвообращение	**1092**	**59,19**	***1177.71***	**1109**	**59,46**	***1182,09***
X	Болести на дихателната система	**137**	**7,43**	***147,75***	**149**	**7,99**	***158,82***
XI	Болести на храносмилателна система	**98**	**5,31**	***105,69***	**96**	**5,15**	***102,33***

XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	**0**	**0**	***0,00***	**2**	**0,11**	***2,13***
XIII	Болести на костно-мускулната и съе-динителната тъкан	**0**	**0**	***0,00***	**2**	**0,11**	***2,13***
XIV	Болести на пикочо-половата система	**41**	**2,22**	***44,22***	**38**	1,92	***39,83***
XVI	Някои състояния през перинаталния период	**0**	**0**	***0,00***	**1**	0,05	***1,05***
XVII	Вродени аномалии	**0**	**0**	***0,00***	**0**	0	***0***
XVIII	Симптоми, признаци	**15**	**0,81**	***16,18***	**16**	0,81	***16,77***
XIX	Травми, отравяния и други последици от въздействието на външни причини	**43**	**2,33**	***46,38***	**46**	2,32	***48,21***
XXII	**Кодове за специални цели - COVID 19**	**0**	**0,00**	***0,00***	**26**	1,31	***27,25***

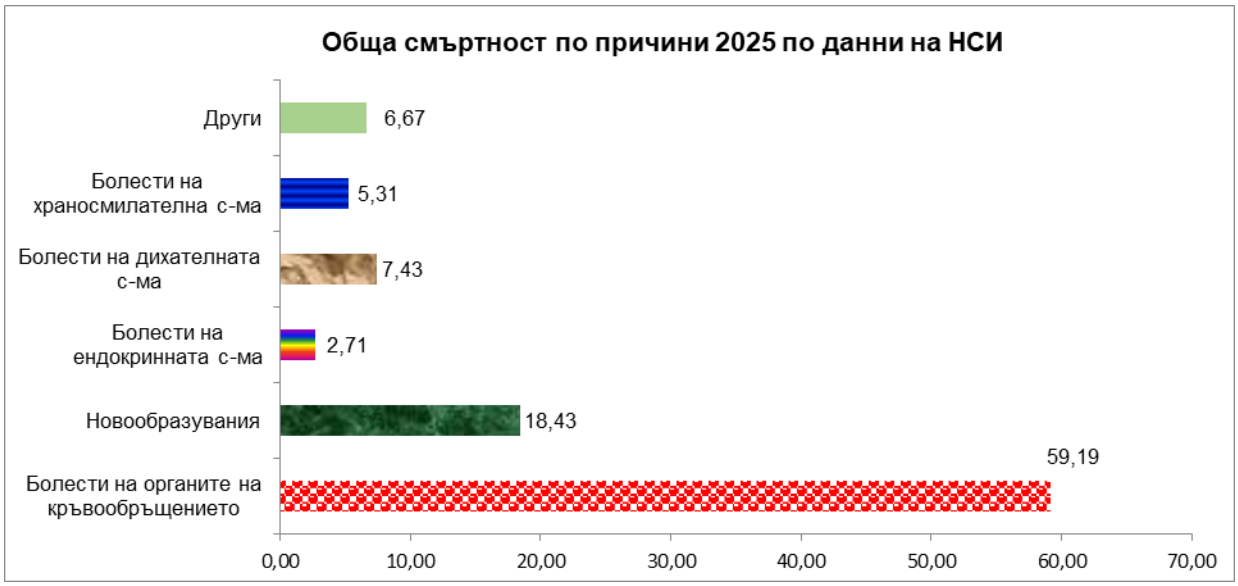

фиг. 4. Структура на общата смъртност по причини за смърт в област ГАБРОВО през **2025 г.**

93,07 % от всички умирания в областта се дължат на пет класа болести. На първо място болестите на органите на кръвообръщението – 59,19% (*за страната – 60,65 % за 2024 г.); на второ – злокачествените новообразувания – 18,43% (за страната – 17,00%); на трето – болестите на дихателната система 7,43% (за страната – 4,87%); на четвърто място – болести на храносмилателната система 5,31% (за страната – 4,26%) и на пето – болести на ендокринната система – 2,71% (за страната –1,46%).

**Средно прживени години в област Габрово по местосъбитие за 2024 г.*

в години	общо	мъже	жени	град	мъже	жени	село	мъже	жени
Област	**76,5**	**74,1**	**80,0**	**76,8**	**73,7**	**79,8**	**78,6**	**75,6**	**81,6**
Габрово	**77,1**	**74,1**	**80,0**	76,7	73,4	79,8	80,2	78,6	82,0
Дряново	**76,8**	**74,7**	**78,7**	77,5	74,2	80,3	78,8	76,5	82,1
Севлиево	**76,8**	**74,0**	**79,8**	76,2	74,2	78,5	77,6	73,6	81,3
Трявна	**77,9**	**73,7**	**81,8**	77,6	73,3	81,7	91,0	92,5	89,5

(*информацията е за 2024 год.)

1.3.Детска смъртност

През **2025** г. в областта е починало 1 дете на възраст до една година, а коефициентът на детска смъртност е 1,8‰. За сравнение през 2023 г. коефициентът е бил 1.5‰, а през 2024 г – 6.7‰. В регионален аспект през 2025 г. в общо дванадесет области коефициентът на детска смъртност е по-нисък от средния за областта, като най-нисък е в областите Велико Търново - 1.5 ‰ и област Разград - 1.6‰ .

През **2025** г. в областта по данни на НСИ има 1 починало дете под едногодишна възраст. Детската смъртност е 1,8 ‰, а за страната стойността на този показател за 2025 г. е 4,6 ‰.

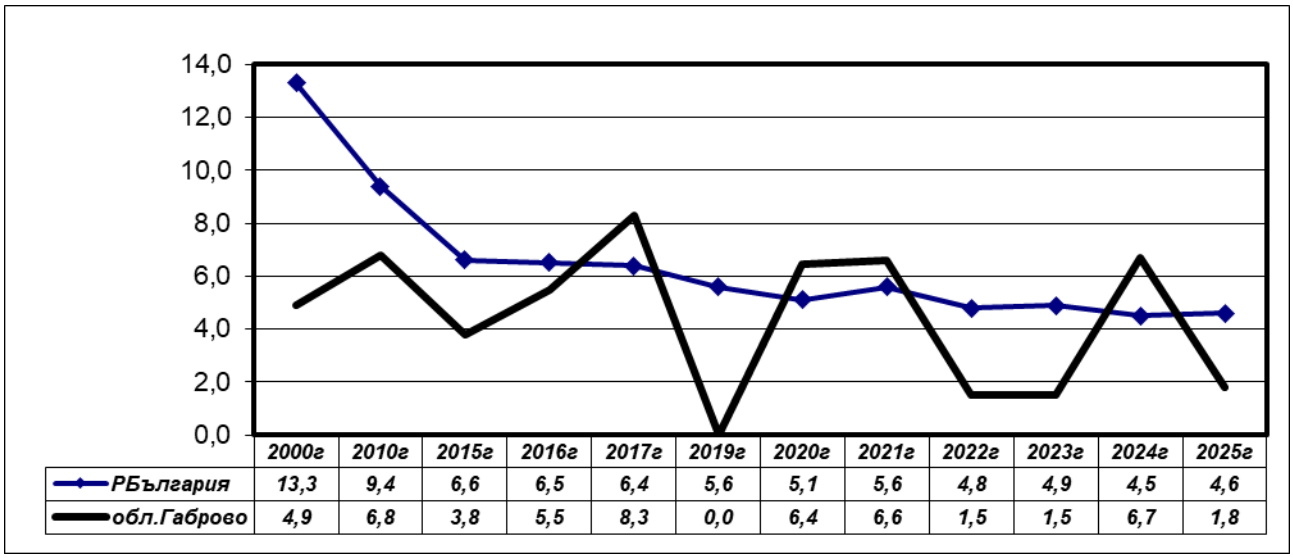

	2000г	2010г	2015г	2016г	2017г	2019г	2020г	2021г	2022г	2023г	2024г	2025г
РБългария	13,3	9,4	6,6	6,5	6,4	5,6	5,1	5,6	4,8	4,9	4,5	4,6
обл.Габрово	4,9	6,8	3,8	5,5	8,3	0,0	6,4	6,6	1,5	1,5	6,7	1,8

фиг. 5. Детска смъртност в област Габрово и страната (на 1000 живородени деца)

Детска смъртност (умрели деца до 1 г. възраст) в област Габрово

година	общо		в градовете		в селата	
	брой	на 1000 живородени	брой	на 1000 живородени	брой	на 1000 живородени
2023	1	1,5	1	1,85	0	0
2024	4	6,7	4	6,7	0	0
2025	**1**	**1,8**	**1**	**2,2**	**0**	**0**

Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност

година	перинатална детска смъртност	неонатална детска смъртност	постнеонатална детска смъртност
2023	3,07	0	0
2024	5,01	0	0
2025	**7,12**	**0**	**0**

Детска смъртност по причини в област Габрово за периода 2015 – 2025 г. (по данни на НСИ)

класове болести	*2016*	*2017*	*2018*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*	***2023***	***2024***	***2025***	***общо***	***%***
Инфекциозни болести и паразитози	0	0	0	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Болести на дихателната система	0	1	1	0	0	0	0	**0**	**0**	**0**	**2**	**7,14**
Вродени аномалии	1	4	2	0	1	1	0	**0**	**2**	**0**	**11**	**39,29**
Някои състояния в перинаталния период	1	0	0	0	2	2	1	**1**	**1**	**0**	**8**	**28,57**
Травми и отравяния	1	1	0	0	0	0	0	**0**	**0**	**1**	**3**	**10,71**
Други	1	0	0	0	1	1	0	**0**	**1**	**0**	**4**	**14,29**
общо	4	6	3	0	4	4	1	1	3	1	**28**	**100**

Детска смъртност по причини 2025 по местосъбитие

№ на класа	***наименование на болестите по МКБ 10***	***2024 г.***			***2025г.***		
		брой	***на 1000 живородени***	***относителен дял (%)***	***брой***	***на 1000 живородени***	***относителен дял (%)***
	ОБЩО I – XIX клас	4	6,7	100	1	1,8	100
III	Болести на кръвта, кръвотв. органи и имунния механизъм	0	0	0	0	0	0
VI	Болести на нервната система	0	0	0	0	0	0
X	Болести на дихателната система	0	0	0	0	0	0
XI	Болести на храносмилателната с-ма	0	0	0	0	0	0
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	1	1,7	100	1	1,8	100
XVII	Вродени аномалии	2	3,3	100	0	0	100
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата	1	1,7	100	0	0	100

Структура на детската смъртност по причини:

На база на анализа на причините за детската смъртност в област Габрово (по местосъбитие) за десетгодишен период можем да направим извода, че най-големия процент – 39,29 % от умиранията се дължат на вродени аномалии, 28,57 % на някои състояния, възникващи през перинаталния период и 7,14 % на болести на дихателната система, 10,71 % на травми и отравяния, и 14,29 % на други причини.

Недобра профилактика и водене на бременността в някои общности, както и влиянието на рисковите фактори на околната среда и начин на живот са основни предпоставки за смъртността при децата до навършване на 1 година.

Необходимо е да се насочат усилията към подобряване на дейностите по програмите „Детско здравеопазване“ и „Майчино здравеопазване“, както и намаляване влиянието на рисковите фактори.

1.4. Естествен прираст

Неблагоприятните стойности на основните демографски показатели в област Габрово – ниска раждаемост, висока смъртност и застаряването на населението, обуславят и отрицателния естествен прираст.

В област Габрово той е отрицателен от над 30 години. През **2025** г. естественият прираст е -14,9 ‰ (в градовете –12,9 ‰ и в селата –22,2 ‰), при раждаемост 6,0 ‰ и смъртност 20,9 ‰. За страната през **2025** г. естественият прираст е -7,7 ‰ (в градовете –5,8 ‰ и в селата –12,9 ‰).

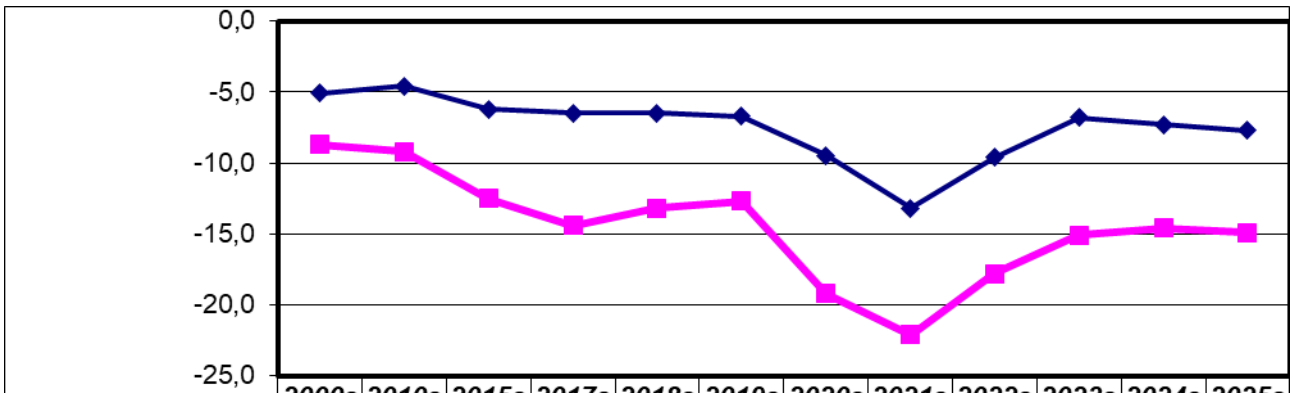

	2000г	2010г	2015г	2017г	2018г	2019г	2020г	2021г	2022г	2023г	2024г	2025г
РБългария	-5,1	-4,6	-6,2	-6,5	-6,5	-6,7	-9,5	-13,2	-9,6	-6,8	-7,3	-7,7
обл.Габрово	-8,7	-9,2	-12,5	-14,4	-13,2	-12,7	-19,2	-22,1	-17,8	-15,1	-14,6	-14,9

фиг. 6. Естествен прираст в област Габрово сравнен със средния за страната

Естествен прираст по общини в област Габрово за тригодишен период (изчислено винаги със средногодишното население)

община	2023 г.		2024 г.		**2025 г.**	
	брой	***на 1000 души***	***брой***	***на 1000 души***	***брой***	***на 1000 души***
Габрово	**-706**	**-14,04**	**-694**	**-13,95**	**-691**	**-12,59**
Дряново	**-148**	**-19,98**	**-115**	**-15,72**	**-153**	**-17,65**
Севлиево	**-413**	**-14,31**	**-396**	**-13,87**	**-358**	**-11,08**
Трявна	**-170**	**-19,20**	**-163**	**-18,67**	**-177**	**-17,82**

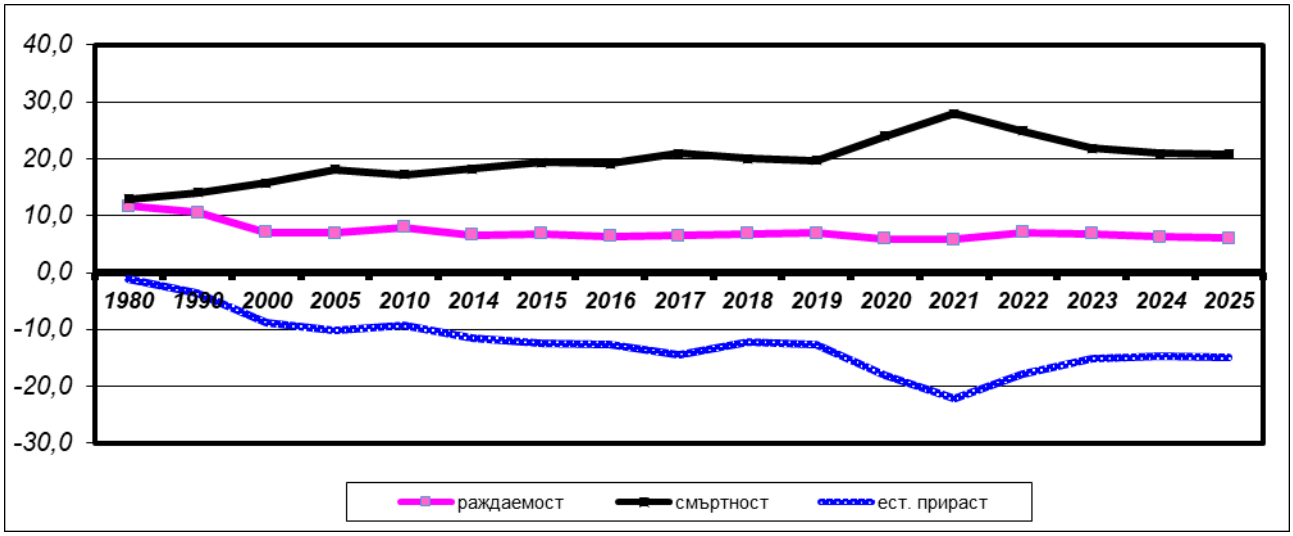

фиг. 7. Раждаемост, смъртност и естествен прираст в област Габрово за периода 1980 – 2025г.

1.5. Заболеваемост и болестност през 2025 година

Петте водещи заболявания при децата до 18 години са:

- Болести на дихателната система с относителен дял 36,24 %
- Инфекциозни и паразитни болести с относителен дял 28,82 %
- Симптоми, признаци и отклонения от нормата с относителен дял 5,85%
- Болести на храносмилателна система с относителен дял 4,68 %
- Травми и отравяния с относителен дял 3,38 %

Структура на общата болестност по класове болести:

- Някои инфекциозни и паразитни болести с относителен дял 9,42 %, болестност – 182,31 ‰, заболяемост – 76,90 ‰
- Новообразувания с относителен дял 2,55 %, болестност – 49,38 ‰, заболяемост – 7,63 ‰

- Болести на кръвта, кръвотворните органи имунния механизъм с относителен дял 0,47%, болестност – 9,12 ‰, заболяемост – 2,83 ‰

- Болести на ендокринната система, разстр. на храненето и на обмяната на в-та с относителен дял 5,19 %, болестност – 100,58 ‰, заболяемост – 15,09 ‰

- Психични и поведенчески разстройства с относителен дял 1,92 %, болестност – 37,11 ‰, заболяемост – 8,17 ‰

- Болести на нервната система с относителен дял 4,44 %, – болестност 84,38 ‰, заболяемост – 18,98 ‰

- Болести на окото и придатъците му с относителен дял 4,73 %, болестност – 91,68 ‰, заболяемост – 29,36 ‰

- Болести на ухото и мастоидния израстък с относителен дял 2,77 %, – болестност 53,54 ‰, заболяемост – 18,76 ‰

- Болести на органите на кръвообращението с относителен дял 22,30 %, – болестност 431,89 ‰, заболяемост – 40,99 ‰

- Болести на дихателната система с относителен дял 17,97 %, болестност – 328,68 ‰, заболяемост – 170,13 ‰

- Болести на храносмилателната система с относителен дял 4,40 %, – болестност 85,24 ‰, заболяемост – 35,78 ‰

- Болести на кожата и подкожната тъкан с относителен дял 3,77 %, – болестност 72,91 ‰, заболяемост – 30,81 ‰

- Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан с относителен дял 7,51 %; болестност – 145,45 ‰, заболяемост –30,54 ‰

- Болести на пикочо-половата система с относителен дял 6,06 %, болестност – 117,43 ‰, заболяемост – 38,84 ‰

- Симптоми, признаци и отклонения от нормата с относителен дял 2,56 %, – болестност 4950 ‰, заболяемост – 24,14 ‰

- Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини с относителен дял 3,96 %, – болестност 76,65 ‰, заболяемост – 76,65 ‰

- *Фактори, влияещи върху здравословното състояние с относителен дял 24,82 %, болестност – 480,52 ‰, заболяемост – 16,85 ‰*

Забележка: *Данните са обобщени от годишните отчети на лечебните заведения за първична медицинска помощ в областта за 2025 г.* (*ИППМП и ГППМП*)

Структура на заболеваемостта на населението от област Габрово през 2025

Заболявания, регистрирани при посещенията в лечебните заведения за първична медицинска помощ в област Габрово през 2025 г. (*ИППМП и ГППМП*)

№ на класа	*НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10*	*регистрирани заболявания*			*от тях за първи път*		
		брой	*отн. дял*	*на 1000 д. население*	*брой*	*отн. дял*	*на 1000 д. население*
	ОБЩО I – XIX клас	**180599**	**100**	***1936,30***	**59003**	**100**	***632,60***
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	**17004**	9,42	*182,31*	**7172**	12,16	*76,90*
II	Новообразувания	**4606**	2,55	*49,38*	**712**	1,21	*7,63*
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи имунния механизъм	**851**	0,47	*9,12*	**264**	0,45	*2,83*

IV	Болести на ендокринната с-ма	**9381**	5,19	*100,58*	**1407**	2,38	*15,09*
V	Психични и поведенчески разстройства	**3461**	1,92	*37,11*	**762**	1,29	*8,17*
VI	Болести на нервната система	**7997**	4,43	*85,74*	**1783**	3,02	*19,12*
VII	Болести на окото и придатъците му	**8551**	4,73	*91,68*	**2738**	4,64	*29,36*
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	**4994**	2,77	*53,54*	**1750**	2,97	*18,76*
IX	Болести на органите на кръвообращението	**40282**	22,30	*431,89*	**3823**	6,48	*40,99*
X	Болести на дихателната система	**30656**	16,97	*328,68*	**15868**	26,89	*170,13*
XI	Болести на храносмилателната система	**7950**	4,40	*85,24*	**3337**	5,66	*35,78*
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	**6800**	3,77	*72,91*	**2873**	4,87	*30,80*
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	**13566**	7,51	*145,45*	**2848**	4,83	*30,54*
XIV	Болести на пикочо-половата система	**10953**	6,06	*117,43*	**3623**	6,14	*38,84*
XV	Бременност, раждане и послеродов период	**469**	0,26	*5,03*	**209**	0,35	*2,24*
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	**40**	0,02	*0,43*	**23**	0,04	*0,25*
XVII	Вродени аномалии	**377**	0,21	*4,04*	**187**	0,32	*2,00*
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата	**4617**	2,56	*49,50*	**2252**	3,82	*24,14*
XIX	Травми, отравяния и някои други последици	**7149**	3,96	*76,65*	**7149**	12,12	*76,65*
XXII	Кодове за специални цели **- COVID 19**	**895**	0,50	*9,60*	**223**	0,38	*2,39*
XXI	*Фактори, влияещи в/у здравосл. съст.*	**44818**	24,82	*480,52*	**1572**	2,66	*16,85*

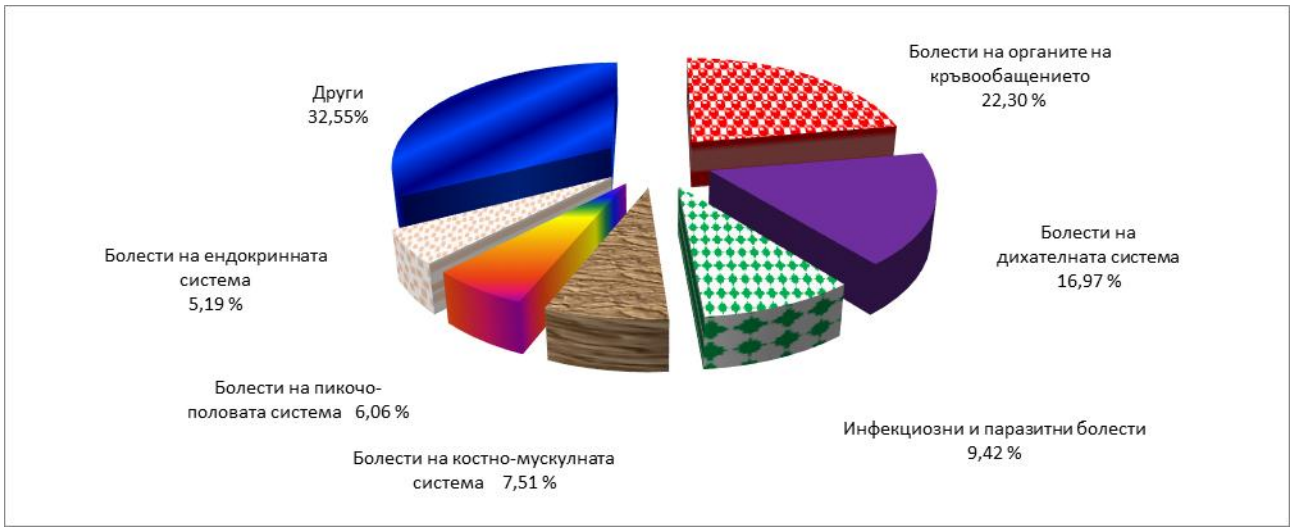

фиг. 8. Обща болестност през 2025 г. в област Габрово

1.6. Хоспитализирана заболеваемост

Честота на хоспитализациите в класове **I - XIX и XXII** в лечебните заведения за болнична помощ в областта за **2025** година е **2221,72 ‰** и е по-малка спрямо 2024 година (2304,42 ‰). За клас **XXI** честота на хоспитализациите е **318,86 ‰** за **2025** година, е малко по-голяма спрямо 308,77 ‰ за 2024 година.

Хоспитализирани са общо **20 722** души (в класове **I - XIX и XXII** – **21 733** и клас **XXI** – **2 974)** или честотата на хоспитализациите е **2540,58** на 10 000 жители и е по-малка спрямо 2024г. (2613,19 на 10 000 жители).

Структура на заболеваемостта по причини за хоспитализация през 2025 г.:

- Болести на дихателната система – 31,17 %
- Болести на органите на кръвообращението – 15,19 %
- Болести на храносмилателната система – 8,33 %
- Болести на пикочо-половата система – 8,98 %
- Новообразувания – 2,59 %

За страната на първите пет места за 2025 г. са:

- Болести на органите на кръвообращението – 14,6 %
- Болести на храносмилателната система – 11,6 %
- Новообразувания – 7,4 %
- Болести на дихателната система – 10,2%
- Болести на пикочо-половата система – 7,8%

През **2025** г. е намалял броят на хоспитализираните в многопрофилните болници в областта. Хоспитализирани са общо **23 696** души (**20 722** за класове I - XIX и XXII и за клас XXI – **2 974**), спрямо 24645 души (21 733 за класове I – XIX и XXII и за клас XXI – 2 912) през 2024 година. По-ниска е и честотата на хоспитализации през 2025 г. – **2221,72** ‰, при 2304,42 ‰ за 2024 г.

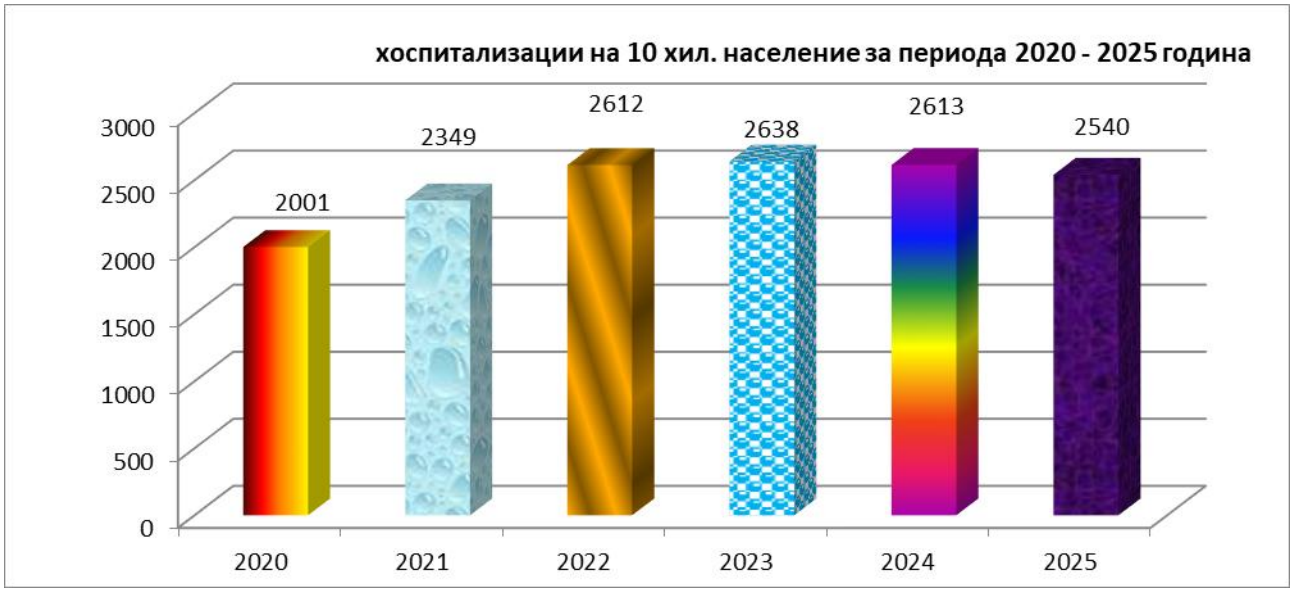

фиг. 9. Брой хоспитализирани на 10 000 души население в лечебните заведения за болнична помощ

Хоспитализирана заболеваемост в Област Габрово за 2025 г.(за класове I – XXII)

(хоспитализирани = изписани + умрели)

клас	*НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10*	*брой болни*	*Отнн. дял %*	*на 10 000 души население*

	ОБЩО I - XIX + клас XXI и XXII	**20722**	**100**	**2221,72**
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	753	3,63	80,73
II	Новообразувания	537	2,59	57,57
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи	0	0,00	0,00
IV	Болести на ендокринната система, разстр. на храненето и на обмяната на веществата	387	1,87	41,49
V	Психични и поведенчески разстройства	497	2,40	53,29
VI	Болести на нервната система	1206	5,82	129,30
VII	Болести на окото и придатъците му	179	0,86	19,19
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	298	1,44	31,95
IX	Болести на органите на кръвообращението	3148	15,19	337,51
X	Болести на дихателната система	6459	31,17	692,51
XI	Болести на храносмилателната система	1726	8,33	185,05
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	961	4,64	103,03
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	459	2,22	49,21
XIV	Болести на пикочо-половата система	1860	8,98	199,42
XV	Бременност, раждане и послеродов период	748	3,61	80,20
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	32	0,15	3,43
XVII	Вродени аномалии	4	0,02	0,43
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата	423	2,04	45,35
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	1045	5,04	112,04
XXII	Кодове за специални цели COVID 19 инфекции	0	0,00	0,00
XXI	*Фактори, влияещи в/у здравното състояние на населението*	**2974**	**12,55**	**318,86**

Инфекциозни заболявания, в т. ч. туберкулоза

Регистрирани заболявания от активна туберкулоза в област Габрово

Форма на заболяването	**2025 г.**		2024 г.		2023 г.	
	брой	на 100 х.	брой	на 100 х.	брой	на 100 х.
Общо	**23**	**24,66**	**23**	**24,38**	**18**	**18,87**
в т.ч. новооткрити	11	11,79	14	14,84	13	13,63
Белодробна туберкулоза	**17**	**18,23**	**17**	**18,02**	**12**	**12,58**
в т.ч. новооткрити	9	9,65	11	11,66	9	9,43
Извънбелодробна туберкулоза - всичко	**6**	**6,43**	**6**	**6,36**	**6**	**6,29**
в т.ч. новооткрити	2	2,14	3	3,18	4	4,19
в т. ч.: Туберкулоза на кости и стави	0	0,00	1	1,06	1	1,05
в т.ч. новооткрити	0	0,00	0	0,00	1	1,05
Туберкулоза на пикочо-половите орг.	0	0,00	1	1,06	0	0,00
в т.ч. новооткрити	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Туберкулоза на кожа и подкожа	0	0,00	0	0,00	2	2,10
в т.ч. новооткрити	0	0,00	0	0,00	1	1,05

Онкологични заболявания

Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

	2025 г.	***2024 г.***

	всичко	*в т.ч. ново-открити*	*всичко*	*в т.ч. ново-открити*	*всичко*	*в т.ч. ново-открити*	*всичко*	*в т.ч. ново-открити*
	брой		*на 100 х. от населението*		*брой*		*на 100 х. от населението*	
Общо	**3342**	**224**	**3583,15**	**240,16**	**3326**	**225**	**3525,55**	**238,50**
Устни, устна кухина и фаринкс	18	2	19,30	2,14	25	2	26,50	2,12
в т.ч. : устни	7	0	7,51	0,00	9	2	9,54	2,12
Храносмилателни органи	860	43	922,05	46,10	**869**	**46**	**921,14**	48,76
в т.ч.: стомах	78	4	83,63	4,29	82	4	86,92	4,24
дебело черво, ректум, ректо-сигмоидна област и анус	525	21	562,88	22,52	517	26	548,02	27,56
Дихателна система	29	0	31,09	0,00	**45**	**6**	**47,70**	6,36
в.т.ч.: трахея, бронхи, бял дроб	27	0	28,95	0,00	39	5	41,34	5,30
Кости,съединителна тъкан, кожа и млечни жлези	160	32	171,54	34,31	**152**	**24**	**161,12**	25,44
в.т.ч.: меланом и други злокачествени ново-образувания на кожата	69	5	73,98	5,36	94	6	99,64	6,36
женска гърда[1)]	896	45	960,65	48,25	896	38	1806,82	76,63
Пикочо-полови органи	1351	99	1448,48	106,14	**1317**	**107**	**1396,01**	113,42
в.т.ч.: маточна шийка[1)]	31	3	33,24	3,22	25	6	50,41	12,10
тяло на матката[1)]	64	8	68,62	8,58	60	4	120,99	8,07
яйчник и други придатъци на матката[1)]	66	3	70,76	3,22	64	3	129,06	6,05
простата[2)]	646	71	692,61	76,12	617	58	1378,77	129,61
пикочен мехур	192	13	205,85	13,94	175	19	185,50	20,14

[1)] На 100 000 жени
[2)] На 100 000 мъже

Болести на органите на кръвообращението

Болести на органите на кръвообращението	**2025 г.**		2024 г.		2023 г.	
	брой	*на 100 х. души*	брой	*на 100 х. души*	брой	*на 100 х. души*
Хоспитализирани болни с остър инфаркт на миокарда	**195**	**209.07**	197	208,82	179	189,74
- от тях умрели	**21**	**22.52**	24	25,44	15	15,90
Хоспитализирани болни с остра мозъчно-съдова болест	**589**	**738.72**	735	779,10	601	637,06
- от тях умрели	**70**	**75.05**	67	71,02	75	79,50

Психични заболявания – хоспитализирани

Психични заболявания – хоспитализирани	2025 г.		2024 г.		2023 г.	
	брой	*на 100 х. души*	брой	*на 100 х. души*	брой	на 100 х. души
Шизофрения и шизотипни разстройства	**205**	**219,79**	214	226,84	192	201,24
Психични и поведенчески разстройства, дълж. се на употреба на алкохол	**60**	**64,33**	70	74,20	64	67,08
Депресивен епизод, рецидивиращо депресивно разстройство и др. разстройства на настроението	**108**	**115,79**	115	121,90	69	72,32
Маниен епизод и биполярно ефективно разстройство	**44**	**47,17**	49	51,94	30	31,44
Други тревожни разстройства	**56**	**60,04**	64	67,84	51	53,45

Обобщена оценка на заболеваемостта по причини:

Болестността от *онкологични* заболявания в областта през **2025** г. е 3583,15 на 100 хил. души е по-голяма в сравнение с 2024 г.(3525,55 ‰). Заболяемостта за **2025** г. е 240,16‰ и е по-висок тази през 2024 г. – 238,50‰ и е много по-ниска спрямо средната за страната (471,8 ‰ за 2024 г.).

Регистрираните заболявания от *активна туберкулоза* в областта през последните години са с тенденция към намаляване. Общо болестността в областта за 2025 г. е 24,66 на 100 хил.. Заболяемостта е 11,79 на 100 хил. и е по-ниска от средната за страната (13.70 ‰ за 2024 г.). Болестността от *активна туберкулоза на дихателните органи* в област Габрово е 18,23 на 100 хил. и е по-висока от средната за страната (14,2 на 100 хил.). Заболяемостта е 8,58 на 100 хил. при средна за страната за 12,6 ‰ . Тези показатели за 2025 г. в област Габрово вероятно се дължат на по-доброто обхващане на населението и откриването на по-голям процент от болните от туберкулоза и дейността на СБАЛББ Габрово, в която се приемат пациенти от цялата страна.

Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в област Габрово и извършена превенция:

- нездравословно хранене – рисков фактор, водещ до редица болести на органите на кръвообращението, някои видове рак, диабет, болести на храносмилателната система, също и болести свързани с недохранването. Както за цялата страна, така и за областта е характерно, че населението се храни нездравословно – висока консумация на мазнини от животински произход, недостатъчен прием на пресни плодове и зеленчуци, ниска консумация на мляко, млечни продукти и риба, висок прием на сол.

- ниската физическа активност е предпоставка за забавяне на нормалното физическо и психическо развитие в детската възраст и води до появата на затлъстяване и други състояния. Същата е рисков фактор за сърдечносъдови заболявания, рак, диабет тип 2 и други социално значими заболявания при населението на средна възраст.

Разработена е регионална програма на РЗИ Габрово за „уроци на открито” с деца, ученици и техните родители от областта.

- тютюнопушене – активното, както и пасивното тютюнопушене повишава опасността от рак на белия дроб, ИБС и др. болести.

Участие и дейности на РЗИ Габрово по Национална програма за ограничаване на тютюнопушенето. Разкрит е кабинет за консултации и отказ от тютюнопушенето през който 139 души(в това число и кампании извън кабинета) са потърсили помощ от здравните консултанти. Оказва се непрекъснат контрол по спазване Закона за здравето в обектите с обществено предназначение, като се изготвят и изпращат в МЗ ежемесечни отчети. Съществува ангажираност на медиите и обществеността по проблема.

- злоупотреба с алкохол – фактор водещ до соматични, психологични и социални последствия, като цироза на черния дроб, рак на устната кухина, фаринкса, ларинкса, хранопровода, стомаха, дебелото черво и гърдата. Увеличава риска от инсулт, хипертония, кардиомиопатия. Големи са проблемите, свързани с работното място и производителността на труда, семейството, насилието, самоубийствата, престъпленията.

- употреба на наркотични вещества – води до нетрудоспособност, недохранване, преждевременна смърт, заразяване с хепатит, СПИН и др. Страда семейството и обществото – тежки престъпления, загуба на интелектуален и трудов потенциал.

На базата на Националната програма за борба с наркоманиите и СПИН РЗИ участва много активно в четирите антиспин кампани през годината.

- фактори на средата и здравето – Мониторинг на питейни води - взаимодействие с Басейнова дирекция и ВИК Габрово.

Заключение:

На базата на горе цитираните данни може да се изведат следните характерни особености:

- Изразена тенденция за трайно намаляване броя на населението, като продължава и неговото прогресивно застаряване.
- Запазва се много ниската стойност на раждаемостта в областта в сравнение със средната за страната
- Запазва се тенденцията за увеличаване на стойностите на общата смъртност в областта, като най-висок дял при причините за смърт – 59,19 % заемат болестите на органите на кръвообращението, следвани от злокачествените новообразувания – 18,43 % и болестите на дихателната система 7,43 % .
- По отношение на заболяемостта – на първо място с относителен дял 31,17 % са болести на дихателната система, на второ болести на органите на кръвообращението – 15,19 % и на трето – болести на храносмилателната система – 8,33 % .

2. СЪСТОЯНИЕ НА СИСТЕМАТА ЗА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ

2.1. Извънболнична медицинска помощ

2.1.1. Първична извънболнична медицинска помощ

Осигуреност с ОПЛ към **31.12.2025 г.**

Броят на лекарите физически лица работещи в индивидуални и групови практики за първичната медицинска помощ е 71, от които на основен трудов договор – 70. Придобили необходимата специалност от титулярите на практики са 67 лекари, а 3 са зачислени за Обща медицина. Незаети практики – няма.

Осигуреността на населението от лекари, работещи на основен трудов договор за областта към **31.12.2025 г.** е 7,51 ОПЛ на 10 000 души или средно 1332 души се обслужват от 1 ОПЛ.

По общини:

- Габрово – 37 ОПЛ или 7,57 на 10 000 души
- Дряново – 4 ОПЛ или 5,56 на 10 000 души
- Севлиево – 14 ОПЛ или 4,98на 10 000 души
- Трявна – 6 ОПЛ 7,26 на 10 000 души

Извършените прегледи в индивидуалните и груповите практики за първичната медицинска помощ са 390 426 или 4,22 прегледа на един жител, от тях профилактични са 42 852 (9,11 %).

Домашните посещения извършени от ОПЛ и медицинските специалисти по здравни грижи са 4 045

Лечебни заведения за извънболнична медицинска помощ

видове лечебни заведения	*брой лечебни заведения за извънболнична помощ*		
	2025 г	*2024 г*	*2023 г*
ИППМП	**53**	53	56
ИППДП	**94**	95	98
ГППМП	**2**	2	2
ГППДП	**8**	7	7
ИПСМП	**54**	56	57
ГПСМП	**2**	2	2
Дентален център	**1**	1	1

Лечебни заведения за първична медицинска и дентална извънболнична помощ по общини в област Габрово през 2025 г.

общини	**регистрирани лечебни заведения**									
	индивидуални практики				**групови практики**				**дентален център**	
	брой	***Лекари (ОПЛ)***	***брой***	***Дентални лекари***	***брой***	***Лекари (ОПЛ)***	***брой***	***Дентални лекари***	***брой***	***Дентални лекари***
Област в т.ч.	***53***	***60***	***94***	***100***	***2***	***10***	***8***	***15***	***1***	***2***
Габрово	**36**	**37**	**52**	**56**	**1**	**3**	**6**	**11**	**1**	**2**
в т.ч. в градовете	36	37	52	56	1	3	6	16	1	2
в селата	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Дряново	**4**	**5**	**7**	**8**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
в т.ч. в градовете	3	4	7	8	0	0	0	0	0	0
в селата	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Севлиево	**7**	**11**	**25**	**26**	**1**	**7**	**1**	**2**	**0**	**0**
в т.ч. в градовете	6	11	22	24	1	7	1	2	0	0
в селата	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0
Трявна	**6**	**7**	**10**	**10**	**0**	**0**	**1**	**2**	**0**	**0**
в т.ч. в градовете	6	6	10	10	0	0	1	2	0	0
в селата	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2.1.2. Специализирана извънболнична медицинска помощ

През **2025 г.** в лечебните заведения за специализирана извънболнична помощ в областта (МЦ, ДКЦ, ИПСМП, ГПСМП, МДЛ) са работили общо 368 лекари (физически лица), от които 71 на основен трудов договор.

Осигуреността с лекари в извънболничната специализирана медицинска помощ е 39,69 лекари на 10 000 души от населението.

Лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ

видове	*брой*		
	2025	**2024**	2023
ИПСМП	**54**	**56**	57
ГПСМП	**2**	**2**	2
МЦ	**15**	**14**	14
ДКЦ	**3**	**3**	3
МДЛ	**2**	**2**	2
МТЛ	**20**	**20**	20
Дентален център	**1**	**1**	1

Лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ по общини и лекари в тях към 31.12.2025г.

община	*ИПСМП*		*ГПСМП*		*МЦ*		*ДКЦ*		*МДЛ*		*МТЛ*	*хоспис*
	брой	*лекари*	**брой**	*лекари*	**брой**	*лекари*	**брой**	*лекари*	**брой**	*лекари*	**брой**	**брой**
Габрово	33	*33*	3	*6*	7	*104*	1	*53*	3	*4*	22	-
Дряново	1	*1*	-	-	2	*17*	-	-	-	-	2	1
Севлиево	15	*15*	-	-	4	*22*	2	*59*	-	-	6	-
Трявна	6	*6*	-	-	1	*9*	-	-	-	-	-	-
Общо за областта	56	*56*	3	*6*	14	*152*	3	*112*	3	*4*	34	1

Дейност на лекарите в доболничната медицинска помощ по специалности през 2025 г.

общо прегледи при специалисти	*посещения в амбулаторията*				**посещения по домовете**
	всичко	*в това число:*			
		деца до 18г.	**профилактични прегледи общо**	*профилактични на деца до 18г.*	
Лекари	**307 575**	**64 822**	**10 239**	**5 564**	**3 447**
в т.ч. интернисти	18 139	877	4	4	0
гастроентеролози	7 885	89	0	0	0
ендокринолози	21 367	144	233	26	162
кардиолози	36 202	106	1 344	0	238
ревматолози	504	9	0	0	0
пневмофтизиатри	8 112	465	0	0	0
нефролози	5 754	351	0	0	0
хематолози	528	17	0	0	0

алерголози	579	118	0	0	0
педиатри	49 942	49 942	5 135	5 135	1 590
хирурзи	10 442	696	0	0	133
ортопедотравматолози	20 183	1 874	141	140	57
уролози	6 813	195	0	0	0
неврохирурзи	0	0	0	0	0
акушер-гинеколози	13 084	558	2 128	105	1
инфекционисти	2 519	551	0	0	0
оториноларинголози	9 730	1 199	0	0	2
офталмолози	13 048	2 656	866	154	0
психиатри	10 368	303	388	0	543
невролози	25 762	322	0	0	426
дермато-венеролози	14 903	2 609	0	0	18
физиотерапевти	22 170	964	0	0	0
други	5 709	387	0	0	277

2.2. Болнична медицинска помощ

2.1.1. Характеристика

Средногодишният брой на леглата в стационарите на лечебните заведения за болнична медицинска помощ през **2025 г.** е бил 912, или намаление в сравнение с предходната година с 3 легла (915 легла).

Осигуреността с легла (средно годишно) е 97,78 легла на 10 000 души средно годишно население (при 88,53 легла за 2025 г. за страната).

Болничен персонал

В болничните заведения на област Габрово към **31.12.2025г**. работят **236** лекари – физически лица (по клинични специалности), от които на основен трудов договор **211** (168 със специалност) и 25 лекари специализанти по следните специалности: образна диагностика – 4; акушерство и гинекология – 3; гастроентерология – 2; нефрология – 2; пулмология – 2; физикална и рехабилитационна медицина – 2; урология - 1; кардиология - 1; клинична лаборатория – 1; медицинска онкология - 1; нервни болести -1; очни болести – 1; хирургия – 1; психиатрия – 1; фтизиатрия – 1 и психиатрия - 1.

Лекаите работещи по неклинични специалности са двама.

Лекарите без специалност са 41.

На основен трудов договор работят 9 магистър фармацевти.

Специалистите по здравни грижи са **406** физически лица, от които **366** на основен трудов договор.

Немедицински персонал **410** физически лица, от тях **404** на основен трудов договор. Немедицински специалисти с висше образование на основен трудов договор са 54, от които психолози – 4; биолози – 2 и двама химици.

Осигуреността на населението в областта с лекари (физически лица) в болничната помощ към **31.12.2025г.** е **25,30** на 10 000 души(средногодишен

брой на населението в област Габрово); с лекари на основен трудов договор е **22,62** ‰, а с лекари с придобита специалност- **18,01‰.**

МБАЛ "Д-р Тота Венкова" АД гр. Габрово

Към **31.12.2025 г**. в МБАЛ Габрово функционират 303 легла.

Лечебната дейност в МБАЛ Габрово се осъществява от 118 лекари - физически лица, от които 106 са на основен трудов договор, от тях с придобита специалност са 79 (74,53%). Фармацевтите са 3, 3 – на основен трудов договор. Медицинските специалисти по здравни грижи са 200 физически лица, от които 182 са на основен трудов договор. Друг персонал – 193 физически лица, от тях 191 на основен трудов договор, от които с висше немедицинско образовани -10 от тях 10 на основен трудов договор. В болницата работят на основен трудов договор психолог и биолог. Други специалисти с немедицинско образование – 76 физически лица, от които 76 на основен трудов договор. Всеки лекар от болницата на основен трудов договор през 2025 г.е обслужвал средно по 3,50 легла.

Лечебното заведение е с положителна акредитационна оценка по модул обучение по различни специалности, което облекчава специализациите на лекарите. Лечебното заведение насърчава придобиването на специалност за лекарите, а за медицинските специалисти – образователно квалификационната степен „бакалавър по здравни грижи". Към 31.12.2025 г. в МБАЛ Габрово лекарите специализанти са 16 лекари специализанти по следните специалности: акушерство и гинекология – 2; анестезиология – 1; гастроентерология – 3; нефрология – 2; образна диагностика – 1; урология - 1; кардиология - 1; клинична лаборатория – 1; нервни болести -2; очни болести – 1 и хирургия– 1.

МБАЛ "Свети Иван Рилски Габрово" ЕООД гр. Габрово

Към **31.12.2025 г.** в МБАЛ " Свети Иван Рилски" функционират 57 легла – средногодишен – 57 легла.

Лечебната дейност в МБАЛ " Свети Иван Рилски" се осъществява от 21 лекари - физически лица, от които на основен трудов договор са 18 с придобита специалност (100 %). В лечебното заведение работи - 1 фармацевт. Медицинските специалисти са 24 физически лица, от които на основен трудов договор са 22. Друг персонал – 33 физически лица – 31 на основен трудов договор, от които с висше немедицинско образование – 9. Всеки лекар от болницата на основен трудов договор през 2025 г. е обслужвал средно по 3,17 легла.

МБАЛ "Д-р Стойчо Христов" ЕООД гр. Севлиево

Към **31.12.2025 г.** в МБАЛ Севлиево функционират 122 легла.

Лечебната дейност в МБАЛ Севлиево се осъществява от 55 лекари физически лица, от които 39 са на основен трудов договор, от тях с придобита специалност са 36 (92,31 %). Има 2 фармацевти – на основен трудовдоговор. Медицинските специалисти по здравни грижи са 59 физически лица,от които 49 на основен трудов договор. Друг персонал – 54, 54 на основен трудов договор, от които висш немедицински персонал – 13 на основен трудов договор. Всеки

лекар от болницата на основен трудов договор през 2025 г.е обслужвал средно по 3,13 легла.

МБАЛ "Д-р Теодоси Витанов" ЕООД гр. Трявна

Към **31.12.2025 г.** в МБАЛ Трявна функционират 70 легла. Средногодишен брой легла – 69.

Лечебната дейност в МБАЛ Трявна се осъществява от 20 лекари физически лица, от които 18 на основен трудов договор, а с придобита специалност са 15 (83,33%). В лечебното заведение работи - 1 фармацевт. Медицинските специалисти по здравни грижи са 35, от които 28 на основен трудов договор. Друг персонал – 19, от тях 18 на основен трудов договор. Специалистите с висше немедицинско образование са 2. Всеки лекар от болницата през 2025 г. е обслужвал средно по 3,89 легла.

СБАЛББ ЕООД гр. Габрово

Към **31.12.2025 г.** в СБАЛББ Габрово функционират 100 легла.

Лечебната дейност се осъществява от 17 лекари физически лица, от които 12 на основен трудов договор, от тях 7 (58,33 %) със специалност. Фармацевт – 1. Медицински специалисти по здравни грижи – 25 души, от тях 22 на основен трудов договор. Друг персонал – 34 на оновен трудов договор, от тях 9 с висше немедицинско образование. В болницата работят на основен трудов договор биолог и химик. Всеки лекар от болницата на основен трудов договор през 2025 г. е обслужвал средно по 8,33 легла.

ДСБПЛРББ ЕООД гр. Трявна

Към **31.12.2025 г.** в ДСБПЛРББ функционират 155 легла.

Лечебната дейност се осъществява от 11 лекари физически лица, от които един е с неклинична специалност. От тях 8 са на основен трудов договор със специалност. Медицински специалисти по здравни грижи са 20 физически лица на основен трудов договор. Друг персонал – 21 на основен трудов договор, от които с висше немедицинско образование – 2. Всеки лекар от болницата на основен трудов договор през 2025 г. е обслужвал средно 19,38 легла.

ДПБ гр. Севлиево

Към **31.12.2025 г.** в ДПБ функционират 108 психиатрични легла (52 за активно лечение и 56 за дългосрочна грижа) и 10 места за краткотраен престой.

Лечебната дейност се осъществява от 12 лекари физически лица. От тях на основен трудов договор са 11, от един е с неклинична специалност и 5 (45,45 %) имат специалност "психиатрия". Има 1 фармацевт. Медицинските специалисти са 43 от тях 43 на основен трудов договор. Друг персонал 55на основен трудов договор, от които с висше немедицинско образование 9, от които трима психолози. Всеки лекар от болницата на основен трудов договор през 2025 г.е обслужвал средно по 9,64 легла.

2.2.2. Нива на компетентност в лечебните заведения за болнична помощ в област Габрово разрешени от Министерство на здравеопазването по следните медицински специалности към 31.12.2025 година:

нива	***МБАЛ "Д-р Тота Венкова" Габрово***	***МБАЛ "Д-р Ст. Христов"Севлиево***	***МБАЛ "Д-р Теодоси Витанов" Трявна***	***ДСБДПЛББ "Царица Йоана" Трявна***	***СБАЛББ Габрово***
III ниво	Кардиология				Пневмология и фтизиатрия
	Вътрешни болести				
	Ортопедия и травматология				
	Клинична лаборатория				
II ниво	Хирургия	Хирургия	Педиатрия		Клинична лаборатория
	Урология	Ортопедия и травматология	Нервни болести		Микробиологична лаборатория
	Очни болести	Нервни болести	Вътрешни болести		Лаборатория за изследване на дишането
	Педиатрия	Диализно лечение	Физикална и рехабилитационна медицина		
	Нервни болести	Акушерство и гинекология	Микробиологична лаборатория		
	Инфекциозни болести	Вътрешни б-ти	Клинична лаборатория		
	Кожно-венерически болести	Анестизиология и интензивно лечение			
	Нефрология и диализно лечение	Микробиологична лаборатория			
	Неонатология	Физикална и рехабилитационна медицина			
	Ушно-носно-гърлени болести	Клинична лаборатория			
	Медицинска онкология	Образна диагностика			
	Акушерство и гинекология				
	Анестизиология и интензивно лечение				
	Трансфузионна хематология				
	Микробиология				
	Спешно отделние				
	Физикална и рехабилитационна медицина				
	Образна диагностика				
I ниво		Инфекциозни болести	Образна диагностика	Образна диагностика	Образна диагностика
		Педиатрия		Физикална и рехабилитационн медицина	

				Клинична лаборато-рия	
				Микробиологична л-ия по туберкулоза	

2.2.3 Брой заведения за болнична помощ и средногодишен брой легла в тях

видове заведения	*2025 г.*		*2024 г.*		*2023 г.*	
	брой	*легла*	*брой*	*легла*	*брой*	*легла*
ЛЗ за болнична помощ - всичко	***7***	***912***	*7*	*915*	*7*	*911*
Публични лечебни заведения	**6**	**855**	6	858	6	858
МБАЛ	**3**	**494**	3	495	3	495
Специализирани болници	**2**	**255**	2	255	2	255
Специализирана болница за активно лечение на белодробни болести	**1**	**100**	1	100	1	100
Детска специализирана болница за продължително лечение и рехабилитация на белодробни болести	**1**	**155**	1	155	1	155
Психиатрични болници	**1**	**106**	1	108	1	108
Частни лечебни заведения	**1**	**57**	1	57	1	53

2.2.4 Легла в лечебните заведения за болнична медицинска помощ по видове към 31.12.2025 година(исчислената се правят по средногодишния брой легла, който за област Габрово е 912 легла)

Видове легла	**Брой легла**	Относителен дял %	Осигуреност с легла на 10 000 д. население
Общо	**915**	**100,00**	**98,10**
От тях: **За активно лечение**	**620**	**67,98**	**66,47**
*В т.ч.:**Интензивни***	**17**	**1,86**	**1,82**
К/ОАИЛ	13	1,43	1,39
Други	4	0,44	0,43
Акушеро-гинекологични	**28**	**3,07**	**3,00**
Гинекология	10	1,10	1,07
Родилни	9	0,99	0,96
Патологична бременност	9	0,99	0,96
Педиатрични	**68**	**7,46**	**7,29**
Неонатология	13	1,43	1,39
Педиатрия	55	6,03	5,90
Терапевтични	**405**	**44,41**	**43,42**
Вътрешни болести	24	2,63	2,57
Гастроентерология	20	2,19	2,14

Ендокринология и болести на обмяната	20	2,19	2,14
Инфекциозни болести	20	2,19	2,14
в това число: COVID-19 инфекция	0	0,00	0,00
Кардиология	63	6,91	6,75
Кожни и венерически болести	7	0,77	0,75
Медицинска онкология	14	1,54	1,50
Нервни болести	75	8,22	8,04
Нефрология	21	2,30	2,25
Пневмология и фтизиатрия	141	15,46	15,12
в това число:Белодробна туберкулоза	57	6,25	6,11
Извънбелодробна туберкулоза	3	0,33	0,32
Хронични нес.Белодробни болести	13	1,43	1,39
Други	57	6,25	6,11
Хирургични	**106**	**11,62**	**11,36**
Ортопедия и травматология	30	3,29	3,22
Очни болести	10	1,10	1,07
Урология	12	1,32	1,29
Ушно-носно-гърлени болести	9	0,99	0,96
Хирургия	45	4,93	4,82
За дългосрочни грижи	**155**	**17,00**	**16,62**
За продължително лечение	**155**	**17,00**	**16,62**
Пневмология и фтизиатрия	155	17,00	16,62
За рехабилитация	**28**	**3,07**	**3,00**
Психиатрични (ш.72 + 73)	**108**	**11,84**	**11,58**
От тях: Обща психиатрия	75	8,22	8,04
За дългосрочни грижи	33	3,62	3,54
Места за краткотраен престой	***10***	***1,10***	***1,07***

2.2.5. Дейност на стационарите на публичните болнични лечебни заведения през 2025 година

Видове заведения	Легла (средногодишен брой)	Изписани болни	Умрели	Преминали болни	Проведени леглодни	Използваемост на леглата в дни	Използваемост на леглата в %	Оборот на леглата	Среден престой	Леталитет (%)
Общо	**912**	**25700**	**484**	**25822**	**182511**	**200,12**	**54,83**	**28,31**	**7,07**	**1,87**
Многопрофилни болници за активно лечение	**494**	**19857**	**462**	**19972**	**84268**	**170,58**	**46,74**	**40,43**	**4,22**	**2,31**
МБАЛ Габрово	303	13975	363	13975	57303	189,12	51,81	46,12	4,10	2,60
МБАЛ Севлиево	122	4652	81	4740	20331	166,65	45,66	38,85	4,29	1,71
МБАЛ Трявна	69	1230	18	1257	6634	96,14	26,34	18,22	5,28	1,43
Болници за продължително лечение и рехабилитация	**155**	**1634**	**0**	**1649**	**35198**	**227,08**	**62,21**	**10,64**	**21,35**	**0,00**
ДСБДПЛББ Трявна	155	1634	0	1649	35198	227,08	62,21	10,64	21,35	0,00
Специализирани болници	**206**	**2306**	**18**	**2293**	**53205**	**258,28**	**70,76**	**11,13**	**23,20**	**0,78**

СБАЛББ Габрово	100	1867	13	1867	27914	279,14	76,48	18,67	14,95	0,70
ДПБ Севлиево	106	439	5	426	25291	238,59	65,37	4,02	59,37	1,17
Публични лечебни заведения-общо	**855**	**23797**	**480**	**23914**	**172671**	**201,95**	**55,33**	**27,97**	**7,22**	**2,01**

Използваемостта на леглата в % през 2025 г:

- за многопрофилните болници в областта средно 46,74 %, при 55,6% за МБАЛ в страната;
- в специализираната болница за активно лечение – 76,48 % при 63,5 % за специализираните болници за активно лечение в страната;
- в болницата за продължително лечение и рехабилитация – 62,21 %, при средно 70,5 % за същите болници в страната;
- в психиатричната болница – 65,37%, при средно 76,8 % за психиатричните болници в страната.

Общо за публичните лечебните заведения за болнична медицинска помощ в област Габрово – 55,33 % при 57,35 % средно за страната.

Оборот на леглата в дни:

- за многопрофилните болници в областта – 40,43 дни; за МБАЛ в страната – 46;
- в специализираната болница за активно лечение – 11,13 дни; при средно 39 за специализираните болници за активно лечение в страната;
- в болницата за продължително лечение и рехабилитация – 10,64 дни; при средно 18 за специализираните болници за продължително лечение и рехабилитация в страната;
- в психиатричната болница – 4,02 дни; при 5 средно за психиатричните болници в страната;

Общо за публичните лечебните заведения за болнична медицинска помощ в област Габрово – 27,97 дни при 43 средно за страната.

Среден престой на един лекуван болен в дни:

- за многопрофилните болници в областта – 4,22 дни, за страната – 4,5 дни;
- в специализираната болница за активно лечение – 14,95 дни при средно 4,2 дни за специализираните болници за активно лечение в страната;

По-високият среден престой в СБАЛББ Габрово се дължи на лекуването на пациенти с мултирезистентна форма на туберкулоза. Пациентите с тази диагноза задължително остават в болница от 6 до 12 месеца.

- в болницата за продължително лечение и рехабилитация – 21,35 дни; при средно 14,0 дни за същите болници в страната;
- в психиатричната болница – 59,37 дни при 59 дни средно за психоболници в страната.

Общо за публичните лечебните заведения за болнична медицинска помощ в област Габрово – 7,22 дни при 4,6 дни средно за страната

Болничен леталитет в %:

- за многопрофилните болници – 2,31 %, за страната – 1,9 %;
- в специализираната болница за активно лечение е 0,70 % при средно 0,2 % за специализираните болници за активно лечение в страната;
- в болницата за продължително лечение и рехабилитация – 0 %; при средно 0,5 % за същите болници в страната;
- в психиатричната болница – 1,17 % при 0,6 % средно за психо-болниците в страната.

Болничен леталитет – средно за всички публичните болници в областта е 2,01 %; при средно за страната 1,01 %.

Много висока е използваемостта на леглата в ДПБ гр. Севлиево (65,37 %), а най-ниска в МБАЛ Трявна (26,37 %).

Забележка: *Данните за страната са за 2025 година*

2.3 Спешна медицинска помощ

ЦСМП Габрово включва 4 филиала в общините Габрово, Дряново, Севлиево и Трявна.

Показатели за 2025г.	*брой*
Амбулаторни прегледи	**9 163**
Постъпили повиквания:	***8 738***
Изпълнени повиквания:	*8 479*
Изпълнени повиквания по повод на: заболяване	6 305
травма в т.ч. изгаряне	1 366
отравяне	81
раждане	53
други	334
Общ брой обслужени пациенти :	**17 642**
От тях: - при изпълнени повиквания	8 479
- при амбулаторни прегледи	9 163
От тях: - насочени за хоспитализация общо :	***8 218***
От тях: - при изпълнени повиквания	4 109

- при амбулаторни прегледи				4 109	
Умрели - всичко				**457**	
при изпълнените повиквания:				437	
от тях : до пристигане на				*394*	
по време на обслужването				*40*	
при транспортирането				*3*	
при амбулаторните прегледи				20	
	по щат	*заети*	*физически лица*	***от тях на основен договор***	
				всичко	*с призната специалност*
Персонал – общ брой	152	134	141	133	14
От тях: – лекари	24	19	22	21	14
– фелдшери и мед.сестри	62	62	55	55	x
– друг персонал	66	57	57	57	x
Транспортни средства	всичко - 15			от тях в движение - 15	
- линейки	6			6	
- реаномобили	8			8	
- леки коли	1			1	

В спешно приемно отделение към **МБАЛ „Д-р Тота Венкова” Габрово** за **2025г.** са извършени **17 642** амбулаторни прегледа. Насочени за хоспитализация са 8 218 пациенти и 20 души са починали при амбулаторните прегледи.

2.4. Осигуреност на областната здравна мрежа с човешки ресурси

Осигуреност с медицински специалисти в област Габрово.

Към **31.12.2025 г.** броят на лекарите, работещи на основен трудов договор в болничната и извънболничната медицинска помощ на територията на областта е 368. Денталните лекари, работещи в индивидуални и групови практики за дентална медицина са 112. Броят на медицинските специалисти по здравни грижи (фелдшери, мед. сестри, акушерки, лаборанти и др.), работещи на основен трудов договор е 653.

Осигуреността на населението към **31.12.2025** година с лекари на 10 000 души е 39,46 и е под средната за страната – 47,32; с лекари по дентална медицина е 12,01 при 10,78 за страната за 2025 г.; а със специалисти по здравни грижи е 69,37 (за страната – 69,63).

2.4.1. Медицински персонал на основен договор в ЛЗ и аптеките към 31.12.2025 г.

	2025г.	*2024г.*	*2023г.*
Лекари	**368**	387	390
Лекари по дентална медицина	**112**	124	120
Фармацевти	**87**	85	93
Специалисти по здравни грижи общо в това число:	**653**	675	668

Акушерки	**29**	32	36
Фелдшери	**63**	66	71
Лекарски асистенти	**5**	4	3
Медицински сестри	**393**	413	433
Медицински лаборанти (клинични и рентгенови)	**90**	90	93
Други	**73**	70	32
Помощник фармацевти	**45**	45	52

2.4.2. Лекари по специалности работещи на основен трудов договор в лечебните и здравни заведения – общо

Видове специалности	2025 г.		2024 г.		2023 г.	
	брой	на 10 х. нас.	брой	на 10 х. нас.	брой	на 10 х. нас.
Лекари - всичко	**351**	**37,63**	**352**	**37,31**	**357**	**37,63**
в т.ч. Интернисти	137	14,69	135	14,31	138	14,34
Хирурзи + ортопеди	26	2,79	30	3,18	29	3,06
Анестезиолози	12	1,29	10	1,06	10	1,05
Акушер-гинеколози	17	1,82	17	1,80	13	1,37
Педиатри	24	2,57	28	2,97	31	3,27
Офталмолози	11	1,18	11	1,17	17	1,79
Оториноларинголози	8	0,86	8	0,85	8	0,84
Невролози	17	1,82	16	1,70	19	2,00
Психиатри	13	1,39	14	1,48	16	1,69
Пневмофтизиатри	11	1,18	11	1,17	12	1,26
Дерматовенеролози	6	0,64	6	0,64	6	0,63
Образна диагностика	12	1,29	12	1,27	11	1,16
Физиотерапевти	12	1,29	13	1,38	11	1,16
Лабораторни лекари	13	1,39	12	1,27	12	1,26
Други специалности	32	3,43	29	3,07	26	2,74
Лекарите придобиващи специалност и без специалност са 36.						

Голям процент от лекарите специалисти работят на основен трудов договор в болничната помощ и на втори договор в извънболничната помощ или в друго болнично заведение. Специалистите по здравни грижи, поради липса на кадри, работят на втори договор и в извънболничната помощ.

2. 5 Дейност на лекарите по дентална медицина за 2025 година

За област Габрово към **31.12.2025 г.** са регистрирани 94 лекарски практики за първична дентална помощ, 8 групови практики и 1 Дентален център. В

градовете работят 92 практики – първични, групови и Дентален център (като част от тях обслужват и селски райони), а в селата 2 – в общ. Севлиево.

Лекарите със специалност регистрират практики за първична дентална помощ, а не специализирани.

	ПОСЕЩЕНИЯ ОБЩО	от тях ДЕЦА	ИЗЛЕКУВАНИ ЗЪБИ ОБЩО	от тях на ДЕЦА	лекари общо	от тях на основен трудов договор
ИППДП	119993	12142	54340	7403	100	100
ГППДП	18400	3752	9467	2102	15	14
ДЕНТАЛЕН ЦЕНТЪР	923	914			4	2
ОБЛАСТ ГАБРОВО	**139316**	**16808**	**63807**	**9505**	**119**	**116**

Сравнителен анализ на състоянието на системата на здравеопазване в област Габрово

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Първична медицинска помощ	
- Добра осигуреност с ОПЛ. - Добра достъпност до изпълнителите на първичната извънболнична медицинска помощ и обхващане на отдалечените райони. - Близост на ОПЛ до лечебните заведения за специализирана извънболнична медицинска помощ и стационарите.	- Недостатъчно взаимодействие на ОПЛ с ЛЗ за специализирана извънболнична медицинска помощ и стационарите. - Очертава се недостиг от ОПЛ в средно и дългосрочен план.
2. Дентална медицинска помощ	
- Много добра осигуреност с лекари по дентална медицина.	- Малък обем дейности включени в пакета услуги по НРД.
3. Извънболнична специализирана медицинска помощ	
- Осигуреност с лекари по основните медицински специалности (но над 64% от тях са в пенсионна възраст). - Много добра териториална достъпност до лечебните заведения, оказващи специализирана медицинска помощ (равномерно разположение в отделните общини). - Съсредоточаване на отделните специалисти в ДКЦ и МЦ . - Дейности по профилактика на болести и промоция на здравето.	- Липса на добра координация на изпълнителите на извънболнична специализирана медицинска помощ с ОПЛ и тези в болничните лечебни заведения. - Едновременна ангажираност на голяма част от изпълнителите на доболничната специализирана медицинска помощ и в болничната помощ. - Липса на разработена система за осигуряване и подобряване качеството на услугите,извършвани от извънболничните специалисти.
4. Спешна медицинска помощ	
- Добро териториално разпределение на филиалите.	- Недостатъчна степен на непрекъснато обучение и подобряване на квалификацията.

- Всички филиали се помещават в реновирани помещения с осигурено резервно електрозахранване. - Покриване на норматива за времето на обслужване на подадените адреси. - Добра осигуреност с медикаменти и консумативи.	- Много малък брой лекари с придобита специалност „Спешна медицина“. - Недостатъчна координация между филиалите и лечебните заведения за болнична помощ.
5. Болнична медицинска помощ	
- Осигуреност с лекари-специалисти по основни медицински специалности в областната МБАЛ. - Добра достъпност до лечебните заведения, оказващи болнична медицинска помощ с изключение на община Дряново в която няма МБАЛ. - Добра колаборация между областната и общинските МБАЛ. - Оптимизиране броя на леглата за активно лечение. - Реализиране на скринингови програми.	- Недостатъчно финансиране на някои от дейностите. - Липса на определени специалисти в малките общински болници, води до невъзможност за покриване на нива на компетентност, както и невъзможност за сключване на договори с РЗОК по основни клинични пътеки. - Амортизирана медицинска апаратура и невъзможност за нейното подновяване поради липсата на финансиране от страна на принципалите - държава и общини. - Текучество и недостиг на специалисти по здравни грижи.
БЛАГОПРИЯТНИ ВЪЗМОЖНОСТИ	**ЗАПЛАХИ**
- Повишаване на информираността на ползващите здравни услуги. - Обединяване или изваждане в извънболничната помощ на слабо ефективни структури от МБАЛ. - Възможност за поемане на освободен персонал от други лечебни заведения. - Подобряване на техническото оборудване. - Повишаване на енергийната ефективност на всички лечебни заведения. - Утвърждаване и устойчиво развитие на хосписите. - Въвеждане на единна национална здравноинформационна система в здравеопазването.	- Трйна тенденция за застаряване на населението. - Висока смъртност. - Ниска раждаемост - Висока средна възраст на лекарите. - Не добро планиране и осигуряване на медицински специалисти по вид дейности в дългосрочен период, съобразено с потребностите на населението от определена здравна помощ. - Опасност от възникване на вакум от специалисти по някои от специалностите в средно срочен порядък. - Задълбочаване на проблема с липсата на специалисти по здравни грижи. - Невъзможност за поддържане на високо технологично оборудване поради недостиг на финансови средства. - Висок процент на лицата, които са с прекъснати здравноосигурителни права. - Липса на единна информационна система между лечебните заведения, РЗОК и РЗИ.

Изготвил: **октомври 2025 г.**
Христо Иванов
Старши експерт
Дирекция „Медицински дейности“